

Kartlegging av naturverdier i forbindelse med utvidelse av hyttefelt på Søre Grønåsen i Øyer kommune

- Oppdatert jfr. planendring pr. 27.06.2022

Torbjørn Høitomt

Kartlegging av naturverdier i forbindelse med utvidelse av hyttefelt på Søre Grønåsen i Øyer kommune.

Forfatter: Torbjørn Høitomt

Publisert: 28.06.2022

Antall sider: 18 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Planråd AS v/Ole Jakob Reichelt

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Høitomt, T 2022. Kartlegging av naturverdier i forbindelse med utvidelse av hyttefelt på Søre Grønåsen i Øyer kommune. Biofokus rapport 2022-089. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Sukkernål (VU) / Gammel granskog / Myr / Hyttefelt Musdalsæter / Dødved. Foto: Kim Abel (sukkernål) / Torbjørn Høitomt (øvrige bilder)

Biofokus rapport 2022–089

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-123-3

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Planråd AS kartlagt biologisk mangfold i et planområde ved Søre Grønåsen i Øyer kommune. Torbjørn Høitomt har vært prosjektansvarlig hos BioFokus og feltarbeidet ble utført 8. juni 2022.

Det er viktig å påpeke at det underveis i arbeidet med denne rapporten er tatt viktige planmessige hensyn for bevare viktige naturverdier. Vurderingene i denne rapporten er basert på et revidert planforslag datert 27.06.2022.

Vi vil takke oppdragsgiver ved kontaktperson Ole Jakob Reichelt for oversendelse av relevante plandokumenter og godt samarbeid i prosjektperioden.

Dokka, 29. juni 2022

Torbjørn Høitomt

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Planområde og planlagte tiltak	5
1.2	Naturgrunnlag og historikk	7
1.3	Tidligere registreringer	7
2	Metode	8
2.1	Datainnsamling	8
2.2	Naturmangfoldloven	9
2.3	Behandling av data og prosjektets produkter	10
3	Resultater	11
3.1	Beskrivelse av planområdet	11
3.2	Kartlagte naturtyper	11
3.3	Artsmangfold	14
3.4	Vilt og landskapsøkologiske funksjonsområder	14
4	Vurdering av naturmangfoldet i planområdet	14
4.1	Hvor er verdiene?	14
4.2	Hva er konsekvensene av planlagt tiltak	15
4.3	Avbøtende og kompenserende tiltak	16
4.4	Vurdering opp mot Naturmangfoldloven	17
5	Referanser	18

1 Innledning

1.1 Planområde og planlagte tiltak

Planområdet ligger i luftlinje ca. 1 km nord for Musdalsætra og ca. 5 km nord-vest for tettstedet Tretten i Øyer kommune, nær kommunegrensa mot Gausdal. Innenfor planområdet finnes i dag ca. 35 fritidsboliger som i hovedsak er bygd på 1980 -og 1990- tallet (se figur 1).

Bakgrunnen for oppdraget er foreslått utbygging av nye hytter i området. Om lag 70 nye enheter er dels planlagt som fortetting innimellom eksisterende hytter og dels i tidligere ubebygde deler av planområdet (se figur 1). De naturfaglige vurderingene i denne rapporten vil være en del av det faglige grunnlaget i planprosessen. Planområdet med eksisterende og planlagt ny bebyggelse er vist i figur 1.

Tiltaket i dette planarbeidet faller ifølge planprogrammet (Øyer kommune 2022) inn under pkt. nr. 25 i vedlegg I gjeldende KU-forskrift: «Nye bolig- og fritidsboligområder som ikke er i samsvar med overordnet plan». Det innebærer at planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning (KU). Hensikten med denne rapporten er å skaffe til veie kunnskap om naturmangfoldet i området i forbindelse med konsekvensutredningen.

1.2 Naturgrunnlag og historikk

En gjennomgang av historiske flybilder viser at planområdet var upåvirket av tyngre tekniske inngrep fram til rundt 1980. Da ble det bygd vei inn i området og det ble gjennomført en snaufletehogst nord i området. Senere har et trettitalls hytter blitt oppført og det ble gjennomført nye hogster i området i 2019/2020. I tillegg finnes noen ubebygde tomter.

Planområdet ligger i det øvre skogbeltet mellom 800 m.o.h. og 900 m.o.h. Området ligger på et høydedrag som i hovedsak har helling mot sør-vest. Det er gode sol- og utsiktsforhold i hele planområdet.

Berggrunnen i området består av sandstein og skifer. Dette danner ikke grunnlag for veldig rik plantevekst, men skogen er likevel nokså produktiv om man tar høydelaget i betraktning og vegetasjonen i området har innslag av intermediære og svakt rike typer, særlig i hellende terreng. Det er likevel ikke snakk om rik vegetasjon og det er blåbærmark som dominerer store deler av området. Myrene er fattige til svakt intermediære med nær fullstendig torvmosedominans. Det som finnes av kildeframspring er av intermediær art uten forekomst av kalkkrevende arter.

Planområdet befinner seg i nordboreal vegetasjonssone (NB). Klimaet i dette høydelaget i denne regionen er relativt fuktig og området hører derfor hjemme i overgangsseksjonen (OC). Det kjølige og fuktige klimaet gjør at deknningen av myr er temmelig høy.

1.3 Tidligere registreringer

Det finnes få registreringer av naturverdier i planområdet fra tidligere. Ingen naturtyper, MiS-livsmiljø eller nøkkelbiotoper er registrert. I Artsdatabankens Artskart er området oppgitt å være trekkområde for elg og oppholds-/spillområde for orrfugl. Den sterkt truete laven huldrestry er tidligere funnet noen hundre meter nordøst for planområdet.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Alternativt Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) med tilhørende oppdaterte faktaark (Miljødirektoratet 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Rødlistede naturtyper i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018)
- Levesteder for rødlistearter og andre forvaltningsrelevante arter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Se vedlegg 2 for forklaring av kategorier.

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase og Artskart.

Feltkartlegging

Feltkartlegging i området ble utført av Torbjørn Høitomt 8. juni 2022. Det ble brukt 5-6 timer i området og hele planområdet er vurdert som godt kartlagt. Tiden på året var godt egnet for å fange opp relevante artsgrupper. Gruppene karplanter, moser, sopp og lav ble inkludert i kartleggingen. I tillegg ble det gjort noen fugleobservasjoner. Insekter er ikke kartlagt. Været først på dagen var preget av regn og regnbyger, men sikten var god. Etter hvert lettet været noe opp. Regnet påvirket ikke resultatene av kartleggingen, men bildene som ble tatt ble ikke av ønsket kvalitet grunnet fuktigheten.

2.2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven (Klima- og miljødepartementet 2009) legger føringer for hvordan naturens mangfold skal hensyntas ved ulike typer planlagte tiltak. Nedenfor er paragraf 8-10 under kap. II (alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk) listet, og hver paragraf er kommentert med utgangspunkt i Biofokus rolle i planprosjektet.

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

- Biofokus baserer sine vurderinger om arters bestandssituasjon på den norske rødlisten for truede arter (Artsdatabanken 2021), Artsdatabankens oversikt over alle norske arters utbredelse i Artskart (Artsdatabanken og GBIF Norge 2022), Miljødirektoratets oversikt over prioriterte arter i Naturbase (Miljødirektoratet 2022) og Naturindeks for biologisk mangfold (Jakobsen og Pedersen 2020).
- Vi kartlegger artsmangfoldet og dokumenterer dette gjennom Artskarts løsninger.
- Biofokus baserer sine vurderinger om naturtypers utbredelse og økologiske tilstand på Artsdatabankens rødliste for truede naturtyper (Artsdatabanken 2018), Miljødirektoratets oversikt over forvaltningsrelevante naturtyper (inkludert rødlistede og utvalgte naturtyper) (Miljødirektoratet 2022), samt på vitenskapelige vurderinger av [økosystemenes økologiske tilstand](#).
- Vi avgrensner og vurderer naturtyper i henhold til Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging basert på beskrivelsessystemet NiN og/eller etter DN-håndbok 13 om kartlegging og verdisetting av biologisk mangfold. I tillegg finnes det store mengder informasjon fra biologiske undersøkelser gjennom flere tiår som vi bruker aktivt i våre vurderinger.

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Det vil ikke være mulig i løpet av en enkelt undersøkelse å få en fullstendig oversikt over alle biologiske verdier i et utredningsområde.
- Biofokus bruker faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelser trenger å være, samt bruker vår kunnskap om økologiske sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper, samt når konsekvensene av konkrete tiltak skal vurderes.

- Vi angir i rapporten noe om usikkerheten knyttet til registreringene, og om denne usikkerheten er akseptabel eller ikke. Vi vil foreslå tilleggskartlegginger dersom usikkerheten er for stor.

§ 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

- Biofokus bruker de samme kildene som nevnt under «kunnskapsgrunnlaget», og gjør overordnede vurderinger av forekomster, trusler og økologiske sammenhenger på landskapsnivå og i et regionalt og nasjonalt perspektiv.
- Biofokus bruker digitale kart og flybilder for å se på utvikling over tid i et gitt område. Dette gir et godt grunnlag for å vurdere hvilken belastning økosystemet har vært utsatt for tidligere.

2.3 Behandling av data og prosjektets produkter

Rapport med all relevant informasjon sendes oppdragsgiver og legges samtidig ut på våre hjemmesider og vil derfra være tilgjengelig for alle. Artsdata omtales i rapporten og artsfunn publiseres på Artskart. Eventuelt innsamlet materiale blir sendt for oppbevaring i et offentlig herbarium.

3 Resultater

3.1 Beskrivelse av planområdet

Planområdet er i stor grad påvirket av veier, hytter og større arealer med hogstflater/ungskog. I tillegg finnes skiløypetraser som for en stor del går i myr, men også delvis i ryddete gater på fastmark. Gran er dominerende treslag, men litt bjørk inngår spredt. Vegetasjonen er for det meste frisk, men fattig dominert av lyng. I hellende terreng er innslaget av urter og gras høyere da skiferen i området anriker sigevannet. På hogstfelter og i veikanter finnes stedvis nokså urterike vegetasjonssamfunn. Myrene er for det meste intakte uten grøfter. Vegetasjonen her er fattig til intermedier og det kan ikke utelukkes at enkelte mindre litt rikere flekker kan forekomme siden myrrealene ikke ble godt undersøkt i kartleggingen.

3.2 Kartlagte naturtyper

Det er registrert én svært viktig (A-verdi) naturtypelokalitet innenfor planområdet. Dette er en gammel granskog som befinner seg i østlige deler av området. Den strekker seg også litt utover plangrensene østover. Lokaliteten er kalt Åsen V og dekker 37,3 daa (figur 2).

Åsen V – Gammel høyereliggende granskog – Svært viktig (A-verdi) – 37,3 daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt den 8. juni 2022 av Biofokus v/Torbjørn Høitomt i forbindelse med en naturmangfoldvurdering i et planområde ved Søre Grønåsen i Øyer kommune i Innlandet. Anvendt metodikk er DN-håndbok 13 med tilhørende faktaark fra 2015. Vi velger også å oppgi kvalitet etter Miljødirektoratets instruks for sammenligning. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2021. Rødlistede naturtyper eller fremmede arter er ikke påvist i området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Åsen og sør for Grønåsen helt vest i Øyer kommune i Innlandet. Lokaliteten omfatter et nokså flatt parti med eldre barskog som ligger inntil et større myrområde. Berggrunnen i området består av sandstein og skifer.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog av typen gammel høyereliggende granskog. Skogen vokser på lyng- og blåbærmark. Tresjiktet er helt grandominert.. Skogen er tydelig fleraldret og flersjiktet. De eldste trærne er så gamle som gran blir i området, trolig 300-400 år. Flere av de gamle trærne er sterkt vridde og med grov bark. Det finnes rikelig med viktige strukturer i form av dødved i alle nedbrytningsstadier, høystubber og særlig gamle trær.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke gammelskogsarter i gruppene lav, sopp og fugl i området. Artene er knyttet til de gamle trærne og den rike forekomsten av døde, saktevokste vedstrukturer. De fleste artene er nær truet (NT), men laven sukkernål og granmeis er sårbare (VU). Det er potensial for flere sjeldne og trua arter i området, særlig i gruppene sopp og insekter.

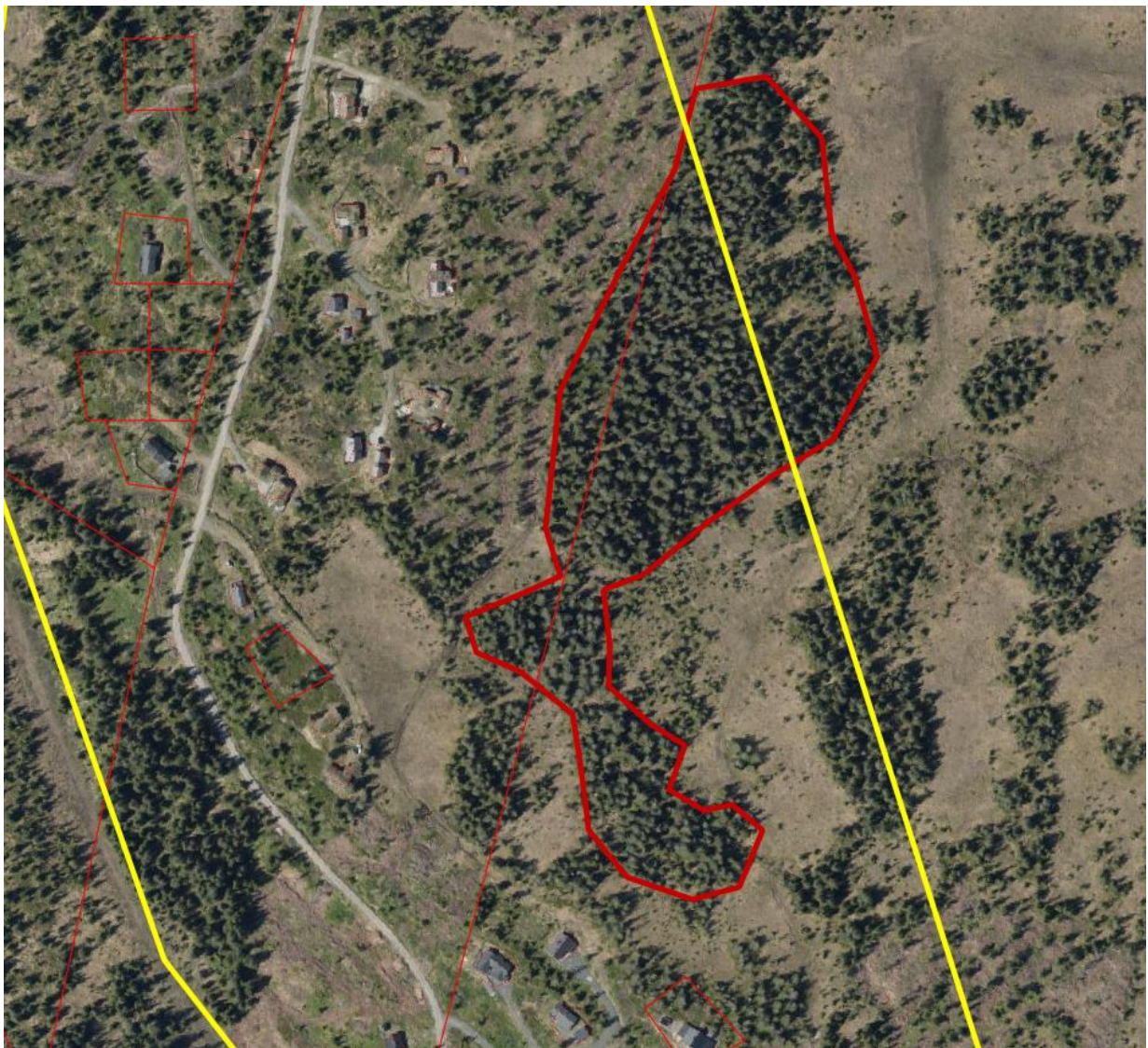
Bruk tilstand og påvirkning: Det går en sti gjennom lokaliteten. Det finnes ingen nyere hogstspor.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten befinner seg i en region der mye fjellskog de siste tiår har blitt påvirket av hyttebygging og tilhørende infrastruktur. I tillegg pågår det hogst i de samme områdene. Denne lokaliteten er derfor en del av et stadig minkende nettverk av virkelig gamle fjellgranskoger.

Verdivurdering: Lokaliteten er med sine 37 daa en middels stor lokalitet. Forekomsten av gamle trær og viktige dødvedstrukturer er imidlertid stor og det er påvist store populasjoner av enkelte rødlistearter. Det er også et videre potensiale for flere sjeldne og trua arter. Lokaliteten vurderes derfor i henhold til faktaark for typen til svært viktig (A-verdi). I henhold til Miljødirektoratets instruks for naturtyper (Miljødirektoratet 2021) vurderes lokaliteten til svært høy kvalitet som følge av god tilstand og stort naturmangfold. Lokaliteten vurderes dermed til høyeste verdi-/kvalitetstrinn etter begge gjeldende metoder for verdisetting av natur.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for de biologiske verdiene i området vil være å la skogen utvikle seg uten skjøtselstiltak. Utbygging av hytter i nærheten bør ikke føre til utsikts- eller solhogster og det bør heller ikke drives uttak av ved.

Figur 2: Naturtypen Åsen V med verdi svært viktig er tegnet inn med tykk rød strek. Omtrentlig grense for planområdet er markert med gult. Tynne røde linjer er eiendomsgrenser.

Tabell 1. Oversikt over naturtypelokaliteter etter DN-håndbok 13 i undersøkelsesområdet

BN-nummer	Områdenavn	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal (daa)
NY	Åsen V	Gammel granskog	Gammel høyereliggende granskog	Svært viktig (A-verdi)	37,3

Figur 3: Typisk interiør fra naturtypelokaliteten Åsen V. Mye dødved i alle nedbrytningsstadier og rikelig med gammel gran.

Rødlistede naturtyper

Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018) lister naturtyper som har risiko for å gå tapt fra Norge. Den er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fageksperter. Det er ikke påvist rødlistede naturtyper i planområdet på Søndre Grønåsen.

Utvalgte naturtyper

Ingen utvalgte naturtyper er påvist innenfor planområdet.

3.3 Artsmangfold

Det er påvist en rekke gammelskogstilknyttede rødliste- og indikatorarter i området. Flere av disse har store populasjoner innenfor den avgrensede naturtypen. De registrerte artene tilhører gruppene fugl, lav og sopp. Utvalget av insekter er ikke undersøkt, men potensialet for flere insektgrupper vurderes som godt i områder med så stor og variert forekomst av dødvedstrukturer og gamle trær med skjegglav som tilfellet er i den registrerte naturtypelokaliteten.

Tabell 2. Rødlistearter registrert i området.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn
Lav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg	Nær truet (NT)	08.06.2022
	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	sprikeskjegg	Nær truet (NT)	08.06.2022
	<i>Chaenotheca subroscida</i>	sukkernål	Sårbar (VU)	08.06.2022
	<i>Hypogymnia bitteri</i>	granseterlav	Nær truet (NT)	08.06.2022
Sopp	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	Nær truet (NT)	08.06.2022
Fugl	<i>Poecile montanus</i>	granmeis	Sårbar (VU)	08.06.2022
	<i>Picoides tridactylus</i>	tretåspett	Nær truet (NT)	08.06.2022
	<i>Cuculus canorus</i>	gjøk	Nær truet (NT)	08.06.2022
Pattedyr	<i>Lepus timidus</i>	hare	Nær truet (NT)	08.06.2022

3.4 Vilt og landskapsøkologiske funksjonsområder

Artsdatabankens Artskart oppgir at planområdet er tilholdssted for orrfugl. I tillegg er det trekkveier for elg gjennom og ut fra planområdet. I tillegg ble granmeis (VU) observert i hekketida, gjøk (NT) ble hørt og det ble påvist hakkemerker etter tretåspett (NT). Hare (NT) har tilhold i området.

4 Vurdering av naturmangfoldet i planområdet

4.1 Hvor er verdiene?

De påviste naturverdiene er i stor grad knyttet til den registrerte naturtypelokaliteten. Hele dette området er levested for flere rødlistearter og alle typer inngrep i dette området vil ha negativ påvirkning på verdiene her. Planområdet for øvrig er for en stor del sterkt påvirket av eksisterende bebyggelse og hogst. Stedvis finnes mindre flekker med intakt kantvegetasjon langs myrer. Dette er arealer som er for små til å bli kartlagt som egne naturtyper, men som har en viktig landskapsøkologisk funksjon som en del av myr-skog mosaikken som strekker seg fra østlige deler av planområdet og videre østover. Intakte myrkanter og myrholmer med gammel skog er viktig for orrfuglens tilhold i området, samt for mange

andre sjeldne og trua arter. Naturverdiene på fastmark (det som ikke er myr) i planområdet utenfor naturtypelokaliteten vurderes likevel totalt sett som lave.

4.2 Hva er konsekvensene av planlagt tiltak.

I nytt planforslag datert 27. juni 2022 er det tatt hensyn til kartlagte naturverdier i området og det er ikke planlagt inngrep i arealer med høy naturverdi. De i overkant av 70 enhetene i dette planforslaget vil derfor ikke komme i direkte konflikt med påviste naturverdier. De fleste enhetene er planlagt i områder der naturen allerede er forringet gjennom utbygging eller hogst.

I henhold til Miljødirektoratets veileder (Miljødirektoratet 2020) gir forekomst av trekkveier og leveområder for viltarter noe verdi. Videre vil planlagt tiltak føre til noe forringelse siden de nye hyttene vil legge beslag på en god del areal som i dag er naturmark. Det teller imidlertid positivt at myr i liten grad berøres og at det fortsatt vil være muligheter for at området kan inneha en betydelig restfunksjon som trekk og leveområde for viltarter. De landskapsøkologiske vurderingene baserer seg også på at det finnes intakte områder rundt planområdet, samt at et viktig naturområde innenfor planområdet blir bevart. Grad av påvirkning vurderes til trinnet noe forringet. Dette vil føre til at konsekvensgraden for de delene av planområdet som ikke ligger innenfor naturtypelokaliteten vurderes å ligge mellom **ubetydelig og noe miljøskade**.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / +++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (+++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket

Figur 4: Skala for vurdering av konsekvensgrad for naturmangfold i konsekvensutredninger. Hentet fra Miljødirektoratets veileder <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>

4.3 Avbøtende og kompenserende tiltak

Siden store deler av planområdet i dag er flatehogd er det mulig å både bygge hytter og samtidig forbedre forholdene for biologisk mangfold over tid. Man kan over tid bedre forholdene for gammelskogsarter ved å la mindre skogområder utvikle seg fritt innenfor planområdet. Særlig langs våtmarksområder vil dette ha stor betydning for naturmangfoldet. Det står fortsatt en del gamle trær spredt i noen av områdene som hogd. Disse bør også i så stor grad som praktisk mulig spares ved utbygging og på sikt danne kjernen av nye holt med eldre skog. I tillegg bør man være spesielt oppmerksom i tilknytning til tomter og ankomstvei som grenser helt inntil kartlagt naturtype. Her bør det etableres en tydelig praksis som gjør at området ikke berøres i anleggsfase. Naturområdet bør merkes med sperrebånd av biolog før anleggsarbeidet tar til.

4.4 Vurdering opp mot Naturmangfoldloven

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Planområdet er kartlagt for forekomst av naturtyper og rødlistearter. Artsregistreringer for alle artsgrupper er ikke grundig gjennomført, men særlig relevante grupper er kartlagt og potensial er vurdert for grupper som ikke er kartlagt. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt nok til å kunne vurdere områdets naturverdi og konsekvenser av tiltaket.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Det er registrert en svært viktig naturtype (A-verdi) innenfor planområdet. Dersom denne ødelegges vil det øke den samlede belastningen på naturtypen gammel granskog i området. Vi befinner oss her i en region er mye eldre fjellskog har blitt ødelagt i forbindelse med bygging av hytter og infrastruktur de siste tiårene. Dersom man unngår å påvirke naturtypelokaliteten er imidlertid vurderingen den at planene ikke vil øke den samlede belastningen på viktige økosystemer, men det påpekes samtidig at alle planer som berører natur vil redusere det samlede naturarealet til en viss grad.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Behov for føre-var baseres på vurderinger av både kunnskapsgrunnlaget og samlet belastning. Et akseptabelt kunnskapsgrunnlag kan i en del tilfeller medføre at føre-var-prinsippet faller bort. Dette er vurdert å være tilfelle i denne sammenheng.

5 Referanser

- Artsdatabanken. 2018. Norsk rødliste for Naturtyper 2018.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021.
<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. 2022. Artskart - internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). DN-håndbok 13.
https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Halvorsen, R., Bryn, A., Erikstad, L., et al. 2015. Natur i Norge - NiN. Versjon 2.
<https://www.artsdatabanken.no/NiN>
- Jakobsen, S. og Pedersen, B. 2020. Naturindeks for Norge 2020. Tilstand og utvikling for biologisk mangfold. NINA Rapport 1886., s.118. <https://brage.nina.no/nina-xmloi/bitstream/handle/11250/2686068/ninarapport1886.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
- Klima- og miljødepartementet. 2009. Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).
<http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>
- Miljødirektoratet. 2015. Veileder for kartlegging, verdisetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. . s.38.
- Miljødirektoratet. 2020. Konsekvensutredninger for klima og miljø. Veileder M-1941.
<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/>
- Miljødirektoratet. 2021. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2. M-1930., s.374. <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2021/februar-2021/kartleggingsinstruks---kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin2/>
- Miljødirektoratet. 2022. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>
- Øyer kommune 2022. Detaljreguleringsplan for Søre Grønåsen hyttegrenn - planprogram. Planråd AS. 21 s.

Biofokus

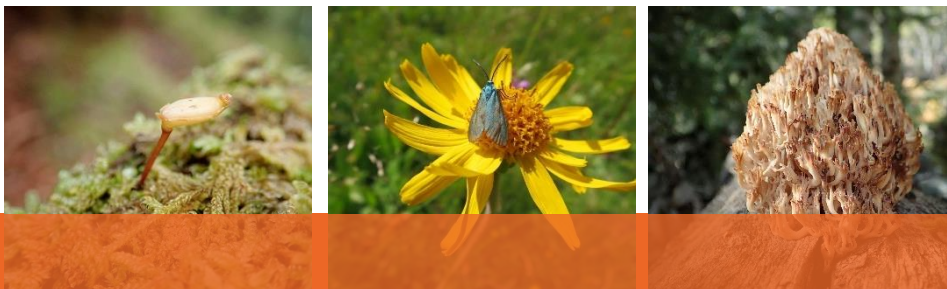
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2022-087
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-123-3

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no